

ויקרא

גליון מס' 449
ג' ניסן תשפ"ג

אנשים שלא היית מאמין עליהם

הרב אפרים שרבני שליט"א

העניין טעון גביחה • נא לא לקרוא בשעת התפילה

לא מבין כל כך מה הגמרא אומרת, אך שם למעלה הוא לא ישב בצד. שם עם הקסקט שלו הוא ישב ליד כל הצדיקים.

תזכור! כשאתה רואה אברך צדיק, אתה הרי יודע איזה עולם הבא יש לו, אם אתה תעזור לו לעמוד על הרגליים גם אתה הולך להיות אברך גדול למעלה. בהבטחה. תשאל אותי אבל לא למדתי? נכון, אבל הוא למד בגללך.

אולי זה כואב לשמוע, אבל יש אברכים עם מאה שקל בכיס והוא יודע שהוא צריך להחזיק עם השטר הזה שבועיים. חלילה אם ספר תורה נופל לארץ ויהיה מוטל בבזיון, אתה מסוגל לראות מראה כזה? תלמיד חכם אפשר לראות אותו נופל? זה ספר תורה חי!

תחשוב שהוא קיבל 1000 שקל עכשיו במעטפה, ירדה לו טרדה, הוא יכול לקנות לאשה מה שהיא בקשה, אפשר לקנות לילד נעליים. איך הוא ילך לכולל באותו יום, איך הוא יפתח ספר, איך הראש שלו ילמד בשמחה, כל הנחת הזאת בגללך. אתה חלק מהתורה שלו.

קוראים לזה יששכר וזבולון. מה הפירוש של המילים האלו? הם היו בניו של יעקב אבינו. יששכר היה העילוי של יעקב אבינו, מאתיים ראשי סנהדראות יצאו ממנו. זבולון אחיו היה עובד "זבולון לחוף אניות ישכון" - אמר לו זבולון ליששכר, אתה אל תדאג לעולם על הכסף, אתה תמשיך ללמוד, ה' בירך אותי בפרנסה, אתה תלמד אני אחזיק אותך.

וכך יששכר היה לומד כל ימיו וזבולון דואג לו לכל הוצאות הבית. מה שקונה לו קונה גם ליששכר. כשעושה שוק עושה גם ליששכר. ותמיד שחוזר מהקניית אומר ליששכר תודה רבה לך על הזכות.

משה רבינו קודם פטירתו, אמר לו זבולון "שמח זבולון בצאתך ויששכר באוהלך" - תהיה שמח כשאתה יוצא לעבוד, כי בגלל שאתה עובד אחיך לומד, וכשזו המציאות העסק שלך לעולם לא יפול, זה עסק שיחזיק לעולם. ה' יתברך שמח בפרנסה שלך, שמח בכסף שלך, שמח באנשים שיודעים מה לעשות עם הכסף שלהם.

פעם דיברתי באחד השיעורים על יששכר וזבולון והמעלה הכבירה שבדבר, ואמרתי שלכל שבט היה דגל משלו. הדגל של יששכר היה בצבע שחור ואילו לזבולון היה דגל בצבע לבן. הסיבה שבדבר היא, שהצבע שחור הוא רמז לאותיות של התורה הנכתבות בדיו שחור הרומז על יששכר שעוסק תדיר בתורה, ואילו זבולון רומז לקלף הלבן שעליו נכתבות האותיות ושבלעדיו אי אפשר לכתוב את התורה.

שמע מישהו שיש לו קצת כסף, ואמר לי לאחר השיעור "אני רוצה לעזור, אני רוצה להיות הקלף. כמה זה עולה?" הוא שאל. "לא יודעי" אמרתי, בטבעי אני גם מתבייש לדבר או לבקש כסף, "אין סכום מסוים, כמה שתתן יותר יהיה לך חלק יותר גדול בתורה שלנו". הוא הוציא מהכיס כרטיס אשראי. "יש לך אברך טוב?" הוא שאל, "תגידי לו שיקנה כל מה שהוא רוצה". "באיזה סכום?" שאלתי. "אין הגבלה, כל מה שחסר לו בבית, מאבקת כביסה ובשרים, ועד מטאטא".

התרגשתי. "ואיך אני אחזיר לך את הויזה?" שאלתי. "כנראה שלא הבנת אותי, זה נשאר אצול". זבולון **המשך שיחת הרב בעמ' 3**

פולנו יודעים כמה מעלת התורה היא גדולה. יותר מהכל. אברכים עמלי תורה, תלמידי חכמים, הם באמת האנשים הכי קרובים לה' יתברך.

אני חייב לומר, שתמיד הייתה עוברת בי מחשבה, שבעולם הבא כשאמרו חז"ל שהצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, שלמעגל הזה אף אחד לא נכנס רק חכמי ישראל, אברכים שעמלו בתורה וצדיקים מופלגים ביראה, מעגל ששייך לחכמי התורה והיראה. כך תמיד חשבתי.

אבל לאחר שלומדים וקוראים קצת, לפתע מגלים שישנם עוד אנשים שירקדו וייהנו במעגל הזה. אנשים שלא למדו הרבה תורה, שלא היה להם את הזמן לשבת כמה שעות ביום, אך עם כל זאת גם הם יזכו להנות באותו המעגל.

אלו האנשים שאולי לא הספיקו ללמוד הרבה תורה, אבל הם אלו שהחזיקו את התורה. אנשים שעמדו ואמרו לקב"ה, "רבונו של עולם אני אוהב את התורה, אני יודע שהייעוד שלי בעולם הוא לעסוק בתורה, אך יש לי הרבה טרדות של פרנסה שלא מאפשרות לי להרבות בתורה אלא מעט, אבל אני אוכיח לך כמה אני אוהב את התורה, את הכסף הזה שאתה נותן לי, אני אתן אותו לתורה. מה שאני לא מצליח לעשות עם הפה אני אעשה עם הידיים".

האיש הזה יהיה במעגל הזה. אנשים שיתקשרו לאברך וישאלו אותו "מה חסר לך? אל תתבייש ממני, כי אם יום אחד אני אזכה להיות במקום טוב זה רק בזכותך, אתה כבר זכית גם אני רוצה".

דפיקות בדלת, שקיות, שיהיה לך שבת שלום. בעולם הבא, עם השקיות האלו, הם נכנסים למעגל הפנימי, הם ירקדו יחד עם התורה.

אני זוכר את עצמי לפני עשרים שנה, לומד בכולל שמנה בערך כארבעים אברכים. התברר לי עם הזמן שאדם אחד החזיק את הכולל, איש מבוגר שהיו בבעלותו כמה חנויות ברחוב יפו ובדמי השכירות היה מחזיק אברכים (מדובר בעשרות אלפים כל חודש) אשריו ואשרי חלקו. האמת שהשתוקקתי מאוד לראות מי הוא האיש המיוחד הזה.

באחד הימים, הכולל סיים מסכת שבת. הייתה אווירה נפלאה של יראת שמים יחד עם אהבת תורה. בין כל האברכים ישב אדם מבוגר לבוש פשוט מאוד עם קסקט, שלא נראה כל כך קשור. היה כל כך יפה לראות איך הוא מכבד אברכים ואומר להם ברגש אתם העולם הבא שלי.

מאוד התפעלתי ממנו ומאהבת התורה שלו. אך עדיין לא ידעתי במי מדובר. לפתע הוא ביקש לדבר. נעשה שקט וכולם הקשיבו. הוא דיבר כמה דברי תורה רגילים יחסית ואז שמעתי אותו אומר, אני לא רוצה כלום, אתם תלמדו ואני אעבוד.

שאלתי אחד שישב לידי "הוא תורם לכולל?". הוא אמר לי "הוא לא תורם, הוא מחזיק את כל הכולל". הוכיחי הלם. כזה פשוט, כזה צנוע, ומחזיק את כל העולם.

האיש הזה עם הקסקט, כאן הוא יושב, נראה כזה פשוט, אולי אפילו

קמחא דבסחא
בהידור

פרטים בעמוד 2

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות לנחמים 40 דק'	18:38
ציאת השבת (ר"ת)	19:29
18:18	20:14

הבית בהיבנותו

הנהגות ע"י התורה לגבר ולאישה

והבית בהיבנותו

השנייה, השלישית והרביעית, אך בחמישית זה כבר לא ישפיע, האם יכולה להסתובב בבית ולצרוח ואף אחד לא שם לב, כאילו היא אוויר! ומשכך האם צועקת יותר חזק, ושמותרגלים גם לזה היא מוסיפה עוד בעוצמת היסאונד, ולבסוף תמצא את עצמה מותשת ולא תבין שהיא מבזבזת את כוחותיה לריק, ועוד – שהוא ההפסד הגדול – שהורסת את ילדיה בידיה. אך בית שדרכו להיות רגוע והאם אומרת מילים ברורות בנחת ובצורה שלא משתמעת לשני פנים, והילד מבין שאם אינו יקשיב הוא עתיד להפסיד- הרווח הרבה יותר גדול. "אתה לא רוצה לאסוף את הצעצועים? תדע שיש לדבר השלכות... פעם הבאה שתבקש..." (ולדאוג באמת להראות לילד שאכן תהיינה השלכות- וזהו כלל חשוב מאד בחינוך ילדים, ואין כאן מקומו להאריך). אך אם שהאמא כועסת הוא דבר שבשגרה, היא גורמת לכך שלדבריה אין שום ערך (וכנ"ל כמובן לגבי האב). וכמו שכתב הגה"צ ר' שלמה וולבה זצ"ל: "אין כאן המקום להיכנס לשאלות בחינוך הילדים. רק זאת נקבע כאן: עם צעקות וסטירות לחי לא מחנכים! ואוי ואבוי לחינוך כזה!"- תדע, אומר הרב, יכול להיות הרבה שיטות, אבל שיטה אחת בטוח מוחץ לרשימה, צעקות! (וכל שכן מכות). לכן נמצאנו למדים ששיטה חינוך זו – אם אפשר לקרוא לה שיטה בכלל – אע"פ שנראית יעילה, אינו כך ואישה סתם מכלה כוחותיה לריק! וכבר הוכיחה את עצמה כשיטה כושלת. ואין צריך לומר אותן שצועקות על בעליהן, שזו רעה גדולה בפני עצמה, ועוד רבות הרעות ומחמת קוצר המקום לא הארכנו יותר.

שאלה: רציתי לראות, הריק הי' זכיתי לאישה מאד טובה, אך יש אצלן קטן. או אולי גדול, מהפסידו לי אצלה. היא כל הזמן צועקת, אדלמא, שהיא צריכה להתרחק תמיד ונשה הדבר בצעקות, כמו כן, צעקת אכזב אצלן או במקרה שתארגונים אכזב אכזבות. גם בקשר הינון זה קורה אצותים קרובות שהיא מרימה את הקול אלא סיבה נחשית שתגליב אותה. היא הגליזה אביה שכן היא 'דבק החינוך' בו אכן אינו מאשים אותה, אך בכל זאת זה מפריע מאד לאווירת הבית, שאני מוצר לה על כך, היא אונה תבואות 'אין מה אגלות ככה אני', ופזמונים אף אני נאמר איתך צעקות וכסו, מה לא התרחלות! מולאם הבית! ואני אובד עצות רציתי אצות כיצד עלי להתנהג...

רבותינו בגמרא (סוטה מט.) הביאו לנו סימנים כיצד נוהה את דורו של המשיח, אחד הסימנים הוא 'פני הדור כפני הכלב'- מהו 'כפני הכלב'? הרבה פירושים נאמרו בזה, אך פירוש אחד קשור לבעיה שלנו. אומרים בעלי המוסר, שכלב לא יודע לפתור בעיות אלא ב'נביחות', משהו מפריע לו הוא 'צועק', הוא נובח, וזו אחת התופעות השכיחות שרואים בדורנו ובפרט אצל האם, שנתונה תחת לחץ ועול הילדים וזה הוא כף זכות גדול עליה. ומלבד מידת הכעס שהיא הרסנית לכשעצמה (ובעלונים האחרונים הארכנו בניין זה ולא נכפול את הדברים), יש כאן בעיה נוספת, הצעקות נעשו כיום 'שיטת חינוך', וזה עצוב מאד! 'כאן לא גרים בכיף'-' הילד קם בבוקר עם צעקות: "קום לבית הספר!", והולך לישון בלילה עם צעקות של: "לך לישון!". ותמיד הצעקות מלוות בנוסף באיומים: "אם לא תקשיב לא תקבל! אם אתה לא תעשה מה שאני אומרת, אתה לא תבוא ל...!", כל פעולה לא טובה שהילד עושה, נגמרת בצעקות!

המתכון - גישה, סבלנות ועידוד!

ובאשר אליך בעל יקר, יכול אתה לשים את הדברים הנ"ל למול עיניה של רעייתך שתחיי ולומר לה: "את רואה מה כתוב כאן? מה שאני אומר לך כבר חמש שנים...", נכון, אתה אומר לה, אך השאלה איך ומתי אתה אומר לה, כי בדרך כלל כאן מצויה הטעות בהתנהגות שלך. בשעת הלחץ של המקלחות, כשהיא צועקת עליהם, הבעל 'מצאי לו בדיוק את הזמן להעיר לה: "מה יהיה עם הצעקות שלך? זה כבר מוגזם הענין הזה". בוא נתאר שהיית מתנהג אחרת. לוקח אותה לאכול משהו, בזמן שהכל רגוע, והנה, לאחר ששיבחת אותה והראית לה הערכה כנה למעשיה ולכל מה שעושה עבורך ועבור הבית, תאמר לה כך: "רציתי לדבר איתך על משהו שמאד מפריע לי וכו'...", "אני חושב שאנחנו צריכים להיות יותר רגועים בבית... הם בסה"כ ילדים ודרכם של ילדים להתנהג כך, **חבל לי מאד שאת** מאבדת את הכוחות והנחת שלך בגלל זה... מה את מציעה שנעשה בשביל לשמור על כך שלא נגיע לזה?"- דרך פשוטה זו שונה בהרבה מהדרך הראשונה. א. דיברת איתה בזמן רגוע. ב. דיברת איתה בצורה לא מאשימה ומנעת התגוננות (ובפרט שמכניס את עצמו כאילו גם הוא חלק מהבעיה). ג. הסברת לה שזה לטובתה והאישה חושבת: הוא רוצה בטובתי ולא כי חושב רק על עצמו" זה נשמע אחרת. בגישה נכונה ועיתוי נכון ניפצת את כל מנגוני ההגנה.

שיטה חדשה לפתרון בעיות!

וצריכה האם היקרה לדעת, אי אפשר לחנך בצעקות! וכך אמר ראש הישיבה הגאון ר' אהרן יהודה לייב שטינמן זצ"ל ששימש כראש ישיבה מעל 60 שנה, למחנכים, כי מנסיונו שום 'חינוך' לא יוצא מצעקות! והרבה יתמחו: "אני צועקת עליהם כל הזמן וזה תמיד עובד", אך הרב לא אמר שיזה לא עובד, אלא אמר ששום 'חינוך' לא יוצא מזה. זה משחית את מידותיו, הילד לומד שיטה חדשה לפטור את בעיותיו, הוא לומד, שמישהו עושה משהו לא כרצונו הדרך הטובה ביותר היא להרים את הקול ולהשתמש במילים ברורות ומאיימות. שמישהו יציק לו בתלמוד תורה, או שמישהו יציק לילדה בגן, פתרון אחד יהיה להם בראש, צעקות, שהרי אמא תמיד צועקת שעושים משהו שלא מוצא חן בעיניה [וברוב הפעמים הוא ישתמש באותו 'אוצר מילים', ואף גרוע יותר], ואז אינם מבינים למה הילד מתנהג בצורה כזו.

מאבדים את 'אפקט הכעס'

ועוד רעה יש בדרך זו, שהמציאות מוכיחה שילדים שגדלו בבתי מעין אלו רמת המשמעת שלהם שואפת לאפס... והסיבה לכך היא, שההורים מאבדים את "אפקט" הכעס (שצריך להראות פעמים רחוקות כלפי חוץ). בפעם ראשונה האם מרימה את הקול, זה עובד, גם פעם

הערות והארות ניתן לשלוח: sh0556777377@gmail.com

כלל התורמים החשובים והיקרים לנו. יה"ר שתזכו לחג שמח מלא בסיפוק ונחת. ויה"ר שכל פרוטה ופרוטה שהוצאתם למען אנשים מעוטי יכולת, תעמוד לכם ולכל המשפחה בכל רגע ורגע, ותהפוך לכם את הכל לטובה וישועה.

מערך מאוד מאוד
ערים ערים

גם השנה, כולנו מתאחדים ומעבירים את מעוט 'קמחא דפסחא' לטובת אברכי הכולל השוקדים על לימודם מדי יום.

"אם אתה מישמח את שלי, אני מישמח את שלך"

או חייגו: 052-6768420

סוקו:

פרשת ויקרא - היזוק לכל יהודי

ה'בית אברהם מסלונים מביא בשם אביו, שפרשת ויקרא נאמרה לאחר שחטאו כלל ישראל בחטא העגל, כאשר כל ערך גדלותם ומעמדם ברוחניות אשר נתעלו במעמד הר סיני - הכל נפל לטמיון, וירדו מטה מטה, עד שכמעט היו מיואשים לגמרי אחר חטא קזה רחמנא ליצלן. וגם אחר כך כשכבר זכו להקים את המשכן וכל אחד נתן נדבת לבו כדי לבנות המשכן, וכבר היה "ויִכֶס הָעֵנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וַיְכַבֹּד יְיָ מֵלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן", אבל אחר כך הקריאה היתה רק: "ויִקְרָא אֶל מֹשֶׁה", וכמו שפירש רש"י על הפסוק: "משה שמע וכל ישראל לא שמעו".

כלל ישראל הרגישו אז עצמם מרוחקים לגמרי ממקור מחצבתם, ומתוך צער לבם חשבו מאיפה יקחו עכשיו חיות לחזק ולעודד את נפשם. על זה באה פרשת ויקרא שהיא חיזוק לכל יהודי, וכמו שכתב ב"תפארת שלמה": "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִקֶּדֶשׁ לִי מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבְּקָר וּמִן הַחֲזָרִים יִקְרִיבוּ אֶת קַרְבָּנָם", פירוש, האדם ההולך בדרכיו ואין לו שום התקרבות לה' ברוך הוא, יקח לו ראייה מן הבהמה, שנעשית הקדש להקריבה על ידי דבורו של האדם שאמר "הרי זו עולה", ונעשית קודש קדשים רק על ידי דבורו והבל פיו של האדם עליה, ואף על פי שהבהמה עצמה לא נשתנית והיא כמו שהיתה, אך הדיבור שמוציא האדם הוא קודש קדשים, והוא שחל על הבהמה. אם כן יראה האדם גודל הקדושה אשר בו, ומה עוד קל וחומר הדיבור של תורה ותפילה לפני ה' יתברך, וזהו פירוש: "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִקֶּדֶשׁ" - שרוצה להתקרב לה', "מִן הַבְּהֵמָה" - יבין מעצמו שחל הקדושה עליה על ידי דיבור פיו, ובוה "תִּקְרְבוּ אֶת קַרְבָּנְכֶם" - כי די לו ברוח ה' אשר בקרבו והוא משכן לו. (תפארת למשה).

קמח דפסחא - עיקרו ויסודו של חג הפסח

חג הפסח הוא כנגד אברהם אבינו, שנאמר בו: "לוֹשֵׁי וְעֹשֵׂי עֲגוֹת" (בראשית יח, ו) ובאותו זמן פסח היה, ושרה אימנו אפתה לאורחים מצות. ומכיון שחג הפסח הוא כנגד אברהם אבינו, לכן עיקרו ויסודו של חג הפסח הוא ענין הנתינה בשפע לכל עני ונצרך, שהרי זו היתה עיקר מידתו של אברהם אבינו.

לכן כל מי שחפץ לזכות לאור העצום של אברהם אבינו ושל חג פסח, כבר קודם הפסח יאחוז חזק במידתו של אברהם אבינו ויחלק ביד רחבה ובשפע גדול "קמחא דפסחא", דהיינו צדקה למשפחות נצרכות, על מנת שגם הן תוכלנה לחוג את חג פסח בשמחה גדולה סביב שולחן ערוך בכל טוב.

ובדבר זה תלויה כל שמחת החג של האדם, כפי שמובא במדרש שלאדם יש ארבעה בני בית: בניו, בנותיו, עבדיו ואמהותיו. וכנגדם יש לה' יתברך ארבעה בני בית: הלויים (בימינו היינו בני תורה), הגרים, היתומים והאלמנות.

המשך שיחת הרב « או לא זבולון? זבולון עד הסוף. אני עובד, לא זכיתי ללמוד הרבה, אני רוצה לדעת שמהכסף שלי אברך יושב ולומד בנחת.

"עכשיו אני רוצה לדעת" הוא אמר, "אני אזכה לשבת לידו?". "אם אתה סומך עלי אני אענה לך". "אני סומך עליך". "אם אתה לא תתחרט באמצע הדרך, אתה תשב לידו ותזכה להיות חלק מהתורה שלי". הוא חיבק אותי ואמר "אני עשיתי הרבה עסקאות בחיים, היום עשיתי את עסקת חיי. עשיתי עסק עם התורה".

הוא צדק הוא אפילו לא יודע כמה.

להחזיק את התורה, הזכות הזאת להחזיק אותה, אין משהו יותר גבוה מתלמיד חכם ומאדם שמחזיק תלמיד חכם.

יש אדם שאומר, אני רוצה אבל איפה אני אכניס את זה בכל ההוצאות שלי שלא נגמרות. זו טענה חזקה מאוד, אבל תלחש לעצמך באוזן, האם כל ההוצאות שלי בחודש יותר חשובות מלהחזיק את התורה? מזה שאמרו עליו שמובטח לו שאין ממונו חסר, ואפילו אם חלילה יגיעו בניו עד שערי מוות הם ינצלו מחוליים וישתחררו בריאים לבית, זה לא יותר חשוב מכל כך הרבה הוצאות חסרות משמעות בכרטיס אשראי שפעמים אתה אפילו לא יודע עליהם?

דווקא כאן לא הייתי חושש לפרנסה. במקום הכי בטוח.

מובא במדרש, מעשה ברבי אליעזר ור' יהושע ור' עקיבא שעלו לגבות צדקה בשביל פרנסת תלמידי חכמים ואברכים. אחד מהתורמים

באר החסידות אצרות מעולת החסידות

ואומר הקדוש ברוך הוא לכל אדם: אם אתה תשמח בחגים את הארבעה שלי על ידי שתדאג לתת להם חלק יפה ומכובד מהונך כדי שיוכלו גם הם לקנות את צרכי החג ביד רחבה - אף אני אשמח בחג את הארבעה שלך, ואדאג שהחג יעבור לך בבריאות וששון ושמחה ושלוש בית וכל טוב.

וכלל גדול מסרו בידינו זקני החסידים שבדורות הקודמים: "אהוב יהודי, וה' יתברך יאהב אותך. עשה טוב ליהודי, וה' יתברך יטיב עמך. קרב יהודי, וה' יתברך יקרב אותך". (היום יום). ואף אנו נוסיף ונאמר: "שמח יהודי, וה' יתברך ישמח אותך". (אמרי נועם).

לפחות שיראו שיש מי שדואג להם...

בימים הסמוכים לחג הפסח היה ה"בבא סאלי" הולך בעצמו מבית לבית, מזה היה גובה מעות "קמחא דפסחא", ולזה היה מחלק מאשר גבה. באחת השנים, כששב רבנו ממסעו בערב פסח, מיהר להתעניין אצל בני ביתו: האם חילקתם מספיק צדקה כדי שיוכלו לקנות את כל צרכי החג בשפע? וענו אנשי הבית שאכן חילקו לעניים.

הוסיף רבנו ושאל: האם גם רכשתם בעבור העניים בגדים חדשים לכבוד החג? ומשנענה רבנו בשלילה, מיהר להזמין אליו קבוצת חייטים כדי שישבו לתפור בגדים לחג לכל עניי העיר. לאחר שראו החייטים בכמה בגדים מדובר, ניגש ראש החייטים לרבנו והסביר לו שמכיון שהמלאכה מרובה בודאי לא יוכלו להספיק להשלימה בזמן הקצר שנותר עד כניסת החג. בכל זאת הורה להם רבנו להתחיל מיד במלאכה, ושלה את אנשי ביתו להודיע לעניים שהחייטים מבקשים את מידות גופם לבגדים שיכינו להם לאחר החג. אם לא ישמח בבגדים החדשים בחג עצמו, לפחות יראו שיש מי שדואג להם וירווח להם מעט... - הסביר רבנו.

לימוד זכות בהתקרב ימי הפסח

כשהגיעו ימי הפסח, היה אומר ה"קדושת לוי" מברדיטשוב: "רבנו של עולם, הבט נא וראה איך הממשלה גזרה שלא להביא סחורות ממדינות אחרות, והעמידה שוטרים ושומרים על כל הגבולות, ואחרי כל זה נמצאים פה כל מיני סחורות ממדינות שונות. ואתה לא העמדת שומרים ושוטרים, רק אמרת בתורתך הקדושה: "וְלֹא יִרְאָה לָךְ חֶמְץ", וראה אם ימצא אפילו משהו חמץ בכל בתי בני ישראל!". (מתוך הקונטרס "והיא שעמדה").

הקבועים, שמו היה אבא יודן שתמיד היה עושה צדקות בעין טובה. באחת השנים ירד האיש מנכסיו וכשראה את ר' אליעזר ור' יהושע מיד הטמין עצמו מפני הבושה.

עלה לו האיש לביתו ופניו החווירו. אמרה לו אשתו "מפני מה פניך חווירות?". אמר לה, "החכמים הגיעו ואיני יודע מה לעשות". אשתו שאהבת התורה בערה בקרבה אמרה לו "נשארה לך שדה אחת ואחרונה, תלך ותמכור חצי ממנה ותתן להם". הלך ועשה כן ונתן להם. אמר להם אבא יודן "אנא התפללו עלי". אמרו לו "אבא יודן, הקב"ה ימלא חסרונותיך".

אחר שהלכו להם, הלך וירד לחרוש בתוך חצי שדהו, נפלה פרתו ושברה את רגלה (זה נסיון לא קל, אדם היה יכול לומר ברגע זה של איבוד עשתונות גם נתתי צדקה וגם הפסדתי את הפרה, זו תורה וזו שכרה!), ירד לבור להעלותה והאיר הקב"ה את עיניו ומצא כד מלא מטבעות זהב, אמר לטובתי נשברה רגל פרת.

לשנה הבאה כשחזרו גבאי הצדקה שאלו "מה שלום אבא יודן?". אמרו להם "מי יכול לראות פניו מרוב כבוד עשרו, שנעשה בעל שוורים בעל עזים בעל גמלים ובעל חמורים".

בא אבא יודן אצל ר' אליעזר ור' יהושע ור' עקיבא ואמר להם "דעו לכם תפלתכם עשתה פירות ופרי פירות". אמרו לו "דע לך שכתבנו אותך בראש בשטר קבלה" - היו תרומות הרבה יותר גדולות משלך, אבל לא היה לב שלם כמו שלך, מיד עמדנו ואמרנו רבנו של עולם הוא מחזיק את התורה שלך, יה"ר שתמיד יהיה לו להחזיק. **שבת שלום עם ישראל!** **אפרים שרבני.**

הלכות תפילה

הברכה: יחזור לאלוקי אברהם, אלוקי יצחק וכו' ויכוון (כמבואר במ"ב סק"ד בשם החי"א. וביב"א שם סי' י' אות ג'). [ואם כבר אמר ברוך אתה ה', כתב בסי' אורח ישראל (עמ' קח הע' לט) בשם הרב קמניצקי, דאין לו לומר 'למדני חוקיך'. ובשם הרב פיינשטיין הביא, דלא יאמר 'למדני חוקיך', כיון דחשי"י דגם בפעם השנית לא יכוון, וכ"כ הפסק"ת (סי' קא הע' 14). אמנם הרב שנייברג (הביאו האורח ישראל), דעתו שיאמר 'למדני חוקיך'.

אם סיים ברכת מגן אברהם: כתבו הפוסקים, שיהרהר את ברכת אבות בלבד ואז ימשיך את התפילה (כ"כ ההלכ"ב (עמ' שעב). הפסק"ת (סי' קא אות ב), הליכות שלמה (פ"ח אות ט) ותשובות והנהגות (חי"א סי' עו). וכן יזהר מאד לכוון במודים, שיש אומרים שדינו כאבות ואפשר שבוזה מתקן (כ"כ ההלכות עולם (חי"א עמ' קלא).

סיים התפילה ועומד קודם חזרה: יעמוד ויאזין לתפילת החזרה מילה במילה ויכוון לתפילתו של השליח ציבור ויצא בזה ידי חובתו (הלכ"ב באוצרות יוסף (סי' ט עמ' ג). וחדש הביה"ל, שאע"פ שהשליח ציבור אינו בקי להוציא ידי חובה כמו שמצוי בעוונותינו, מכל מקום השומעים המכוונים לצאת יוצאים ידי חובה, שהם מבינים מה הוא אומר ומדין שומע כעונה.

שאלה: אדם שיועד בעצמו שטרוד הרבה ואינו שייך שיכוון בתפילה כלל, ואפילו בברכת אבות [כגון שנמצא בדרכים, או שטרוד בבעיה כלשהי, וכן כל כיוצא בזה], האם מותר לו לעמוד ולהתפלל לכתחילה, או שמא כיוון שאינו יוצא ידי חובתו אומרים שכל ברכתיו לבטלה ולמה יתפלל?

תשובה: בדין זה נחלקו הפוסקים, שיש שכתבו שאינו יתפלל כלל, אלא ימתין לתפילה הבאה ויתפלל תפילת תשלומין (באופן שלא היה מזיד). ויש שכתבו, שאין ברכתיו לבטלה ורשאי להתפלל, אמנם גם לשיטתם, אם יודע בעצמו שבדרך כלל מכוון ויתפלל תשלומין ביישוב הדעת, רשאי לעשות כן, וכן הלכה (האוסרים להתפלל ע' בהלכ"ב שם, ובמ"ב קא סק"י, שכתב שלא יתפלל, אמנם ביב"א פסק שרשאי להתפלל וכו').

לבת לאון, למצוון לוי.

להערות, תגובות ושאלות ניתן לשלוח: sh0556777377@gmail.com

כאשר יבוא האדם למעלה יראו לו את כל מסכת חייו וישאלו אותו: "כמה פעמים התפללת בחיך?". ויבחנוהו על פסוקים שהיה אומר אותם מדי יום שנים רבות ואז יפנו אליו ויאמרו לו: "אמור לי נא, אם להבדיל היית מקבל מכתב ממלך בשר ודם שכל חיך תלויים בו, כמה הייתה משקיע ועוסק בפירושו. ואם כן, איך לא עשית כדבר הזה במכתבו של מלך מלכי המלכים הקב"ה?". (עולת תמיד בהקדמה).

שאלה: מי שהתפלל ואינו כיוון בברכת אבות (הברכה הראשונה - עד "ברוך אתה השם, מגן אברהם"), שכידוע כוונה זו מעבבת, כיצד עליו לנהוג עתה? ומה האפשרויות שלו לתקן תפילתו באופן זה?

תשובה: כתב השולחן ערוך לגבי תפילת הלחש: "המתפלל צריך שיכוון בכל הברכות ואם אינו יכול לכוון בכולם לפחות יכוון באבות. ואם לא כיון באבות, אע"פ שכיון בכל השאר, יחזור ויתפלל". אמנם הרמ"א הוסיף על פי הטור: "ובזמן הזה אין חוזרים בשביל חסרון כוונה, שאף בחזרה קרוב הוא שלא יכוון, אם כן למה יחזור". יוצא, שנחלקו בזה מרן והרמ"א האם צריך לחזור ולהתפלל. שלמרן חוזר ולרמ"א אע"פ שלא יצא ידי חובתו, מכל מקום כיוון שאף אם יחזור אי אפשר להבטיח שיכוון אין מחזירים אותו. וכתב מרן החיד"א (והסכימו עמו האחרונים. ע' ביב"א (חי"א סי' ח"י)), שהמנהג שלא מחזירים אותו. מכל מקום, אף על פי שלא מחזירים אותו להתפלל, אם יודע בעצמו שתמיד מכוון בברכת אבות רשאי לחזור ולהתפלל, אם יתפלל תפילה על תנאי של נדבה [שיאמר: אם אני חייב להתפלל, הרי זו תפילת חובה ואם לא, תהיה זו תפילת נדבה]. והסיבה, שכיוון שבנדבה צריך לאמוד עצמו האם יכול לכוון היטב, בזה ייתן דעתו יותר ויכוון שנית (כן הכריע ביב"א שם). אמנם בשבת, ביום טוב, או בתפילת מוסף, שאין תפילת נדבה, אינו יכול לעשות תנאי זה ואינו יחזור (כ"פ באור"ח ח"ב פ"ז סעי"ט).

ואם אירע שאינו יודע אם כיוון באבות יש לו כמה אפשרויות לתקן ותלוי היכן אוחז בתפילתו עתה:

עדיין נמצא באמצע ברכת אבות (קודם שחתם ואמר שם ה' של סוף

מטות

לרציל הסדר

באתר באתר קונים מצות מכולל מחנה אפרים

מצות אבהתנא עבודת יד עם הטעם הייחודי בכשרות מהודרת ובהמלצת מו"ר הרב אפרים שובני שליט"א

מצות רכות, כזייתות ועוד.

משלוח עד הבית!

להזמנות: מרכזי ור: 052-7125518 // ינון ליזמי: 050-5978787 // 050-4100325

המכירה תתקיים א"ה בכולל מחנה אפרים, גילה רחוב האנפה 2 בית כנסת 'משכן משה'.

<<< שריינו לעצמכם השנה את המצות המיוחדות במחירים מיוחדים.